

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Melyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — nll.
 Vidéken: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos**
 Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Piacz-utca 9. Telefon 412

Junius elsején új előfizetést nyitunk a „Debrecen-re”. Kérjük azokat a t. előfizetőinket, akiknek előfizetése május végén lejár, hogy az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály történjék. Egyben kérjük a lakóhelyváltoztatások szives bejelentését.

Barázdák.

Még nem történt benne döntő párt-határozat, hogy a 48 as függetlenségi párt belemenjen-e a delegációba, de a kérdést föl sem kell már vetni, hiszen az a körülmény, hogy a párt három vezérfia miniszteri székben ül, feleslegessé teszi ezt. Ennek dacára is lesznek a pártban olyanok, akik nem akarnak bemeenni a delegációba, pedig 70 helyet kell betölteni ott a pártnak.

Miután ilyenek sokan vannak a pártban éppen ezért nem kell kötelező párt-határozatot hozni. Hiszen olyanok is voltak, akik a budai várba nem mentek fel; de nem is kötelezte őket senki. A delegációba való bemenetelt is ily nyílt kérdésnek kell hagyni.

Az egyszeri napszámos az ásójára támaszkodva, így adta föl egykor a vele fagatódzó irástudónak a szót: „Mondja meg hát az ur, mi a nehéz?” A feleletet is maga adta meg rá: „A föld nehéz, uram, a föld”. Tiszta dolog, hogy amilyen nehéz a földmunka, ép oly nehéz annak erkölcsi vonat-

kozása, a földnek, vagyis helyesebben a mezőgazdasági munkának a kérdése. Evől-ére fenyegetőbb alakban lépnek előtérbe azok az ellentétek, melyek a földmunka kereslete és kínálata között természetszerűleg fennforognak és a melyek most már, hogy a szociális forradalom anarchikus irányzata azokat robbantó eszközül használja, országos veszedelemmé fajultak.

Nagyon természetes, hogy elsősorban a földbirtokos osztályra hárul a feladat, a mezőgazdasági érdekeket oly súlyosan érintő ezen ellentéteket, ha nem is teljesen megoldani, de legalább az adott körülmények között elviselhetőkké tenni addig, amíg a mezőgazdasági viszonyok kialakulása azokat elsimítja. Égető a kérdés és különösen az Alföldön nagyon is elsőrangú fontosságu, mert hiszen az előjelek után ítélve általános arató-sztrájk előtt állunk az idén. Két intézkedés történt eddigelé ez ügyben. Az egyik a munkás-szerződés általános behozatala a másik a szerződés-szegés megtorlása. Egyik sem fog célhoz vezetni, sőt inkább elmérgesíti a dolgot. Másra van itt szükség. A mezei munkásokat egész éven át foglalkoztatni kell. Most a nyári hónapok alatt kell megkeresniük a télire valót is. Az aratás sikerétől függ a téli megélhetése a munkásnak és miután minden igényét az aratás eredményéből akarja kielégíteni a munkás, ezért lesz általános aratási sztrájk az idén, utána pedig téli nyomor.

Veszprémy Zoltán.

A hivatalos lap vasárnapi száma közötté, hogy a király Veszprémy Zoltán vármegyei főjegyzőt Hajdu vármegye és Debrecen város főispánjává kinevezte.

Tehát hajnalodik. . . A lelkek mélyéből előtörő fény-sugarak, egy szebb jövőbe, boldogabb korba vetett reménysugarak, melyek melegséggel árasztják el a közelmúltban oly sötét, oly sivák közéletünket. A májusi nap sugárkévéje egy ember feje fölött összpontosul és glóriát fon körülötte, szebbet, fényesebbet a királyi kegy sugaránál, mert ez az emberek szeretetéből fakad és szeretetet, békét hirdet.

Szeretet az, igaz, őszinte, mélységes szeretet, melylyel új főispánunkat, Veszprémy Zoltánt üdvözljük.

Amilyen mélységes gyűlölet, utálat és megvetés kísérte végig Kovács Gusztáv gyászos bavitulását január 2-án, annál ezerszerre nagyobb tisztelt és a határtalan ragaszkodás millió apró jele fogja kísérni Veszprémy Zoltán dicsőséges törvényes és alkotmányos beiktatását.

De ez ünnepi percet ne rontsa meg a visszaemlékezés szörnyű gondolata, mely sokaknak anynyi szenvedést okozott.

Az akácfa városából.

Irta: **Varró Ferenc**

Amint a szunnyadó tavasz elérkezével felébredt s elhangzott a mezei munkások legkedvesebb dalmokának, a pacsirtának bájos éneke: a föld népe serényen munkához látott szeretettel s biztató reménységgel. A talajnak minden kis röge a nap melegének bomlasztó hatása következtében megmozdult s a növények részére termőképessé vált; Istennek még a legparányibb teremtménye is nagyobb élettevékenységre kelt. A szorgalmas, munkás méhecskék alig várták az akácfa virágzását, melynek mézédés virágát annyira kedvelik.

S íme! most már a természet egyszerű, de annál kedvesebb ruháját öltötte magára. Alapja zöld: a reménység színe, mintái pedig a különféle színek egyszerű változásai, melyeket festő művész lefesteni, költő leírni nem képes. Egyesítik ezek magukban a hit, remény és szeretet magasztos fogalmát, ezt a fenséges harmóniát, mely Istennek legbecesebb ajándéka, az ember földi életének üdítő forrása.

A pacsirta rég megszólalt, a munkás kezék nyomán tápláló, életet fenntartó

növények zöldelnek s immár a tavasz legszebb hónapjában, májusban javában virágzik az akácfa is s hófehér, firtos virágának valóságos illatengert képező bódító, de azért kellemes illata szerelemittassá teszi az embert a nagy természet iránt mindennütt, ahol az akácfaának alkalmas a talaj s annyira kedvelik, mint Hajduhadházon, az akácfa városában.

Hogy a város lakói mennyire kedvelik az akácfaát, melynek fája tüzi- és szerszám-fának oly kitűnő s amelynek virága a munkás méhecskének oly becses anyagot nyújt, mutatja az, hogy udvarra, kertbe, útfélre, mondhatni mindenüvé ezt ültetik. Ha az erdőben ugynevezett tisztásokat fásítanak, tölgyfa helyett feltétlen akácfaával ültetik be azokat.

Az embernek önkénytelenül eszébe jut ennek a rajongó szeretetnek titokzatos cskát kutatni s ha visszatérünk a város múltjába, különös sejtélem vesz rajtunk erő: és azt véljük következtetni, hogy a város lakói apáik példáját követik, kik bizonyára egy köztük élt és ott meghalt tudós férfiú emlékének áldoztak azzal, hogy ezt a fát ültetgették s utódaikkal, mint a kegyelet fáját megkedveltették (?) Mert az a jeles

férfiu annyira kedvelte ezt a fát, miszerint halálára írott versében is meghagyta hogy sirhalma mellé egy akácot

„Ültessen egy jöltevő kéz,
 Melyről Zephir nap lementében.
 Susogva majd siromra néz”

Hajduhadháznak e kiváló tudósa dr. Földi János volt. Méltó rá, hogy azon a mai napon midőn Boeckaynak, a hajduk atyjának, mint a haza és vallásszabadság dicső bajnokának az 1606. (vi bécsi békekötés háromszázadik évfordulója alkalmából mondhatni országos ünnepeket szenteltek, az ő emléke is feljuttassék emlékezetünkben.

Boeckay vitéz hajduinak egyik városában született, a másikban pedig lakott s egész életében munkálkodott a haza javára. Boeckay karddal kezében szállt sikra vitéz hajduival védelmezni a dicső szabadságot, ő pedig utána másfél század elteltével tollal védelmezte drága, zengzetes, édes anysi nyelvünket, a magyar nyelvet, a melynek elvesztése — egy dicső nemzet temetése volna.

Dr. Földi János Nagyszalontán született 1755. dec. 21 én. Szüleit elveszítette,

Ruhafestő és tisztító

Frabéczy Antal

Debrecen, Széchenyi-u., 42.

gőz- és motor-üzem.

Weszprémy Zoltán iránt érzett nagy szeretetünk nem a hatalom elősdi kullancsainak ravasz, számító szeretete nem a napraforgó hízogó napimádása. A mi szeretetünk, a mi becsülésünk a hű bajtársnak szól, aki az önértékes polgároknak egy nehéz küzdelmében, egy titáni harcában a legelső sorban küzdött velünk és kitartása, a mi kitartásunkkal, diadalra vezette az eszmét.

Az elragadtatás, a lelkesedés, az öröm hullámain halad előre sajkánk. A kormányos olyan iránytűt helyezett el benne, amely tisztán mutatja a célt, mely felé haladnunk kell. A mámor ne legyen szalmatűz, hanem örök fény, mely glóriát nyújt a nemzet élére. Az iránytű ne hajoljon el soha: vezesse sokat hanyatott sajkánkat a szabadság, a nemzeti önállóság biztos révébe.

Ahol még alig néhány hét előtt az alkotmánytörő kormány gaz zsoldosai jogaink, törvényeink és alkotmányunk megfeszítésének hohémunkáján fáradtunk, ahol a minden hitványságra és alávalóságra kész szolgalelkűség kisavarta a haza igaz fiainak kezéből azt a fegyvert, amelyet az alkotmányunk merénylői mellének szegeztek: ott néhány nap múlva Weszprémy Zoltán büszkén, hangosan fogja hirdetni a jog, törvény és alkotmányosság leverhetlen uralmát és Hajdúvármegye és Debrecen város alkotmányos főispánja ünnepélyes fogadalmat tesz, hogy diszes méltóságának fényével, hazánk önállóságának eszméjét övezendikőrül és nagy hatalmának erejével annak ezeréves, szent alkotmányát erősíti meg.

A két nemes törvényhatóság közönsége pedig ujjongva fogadja főispánja szavait, mert tudja, hogy Weszprémy Zoltán az az ember, akit nem a hiúság, nem a hatalmi vágy hívott a közélet porondjára, hanem érett férfi

ésszel és férfi erővel, a veszélyben forgó alkotmány hívó szózatára ragadtott fegyvert, aki az alkotmányért vitt nehéz tusában honszeretetének erejével, lángoló lelkesedésével, kristálytisza jellemével és fáradhatlan munkájával vivta ki az emberek becsülését.

Az ilyen ember szava nem lehet puffogó frázis, hanem egy tapasztalatokkal teli multból meritett, bizalommal várt szép jövőnek biztos záloga.

A szebb jövőnek reményében, a szebb jövőnek harcosaként szívünk egész melegével, magyar lelkünk minden lelkesedésével üdvözöljük Weszprémy Zoltánt.

Ennek a szebb jövőnek az érdekében küldjük fohászkodást a magyarok Istenéhez, hogy kísérje áldással Weszprémy Zoltánt hazánkért, és a mi két törvényhatóságunkért tett minden lépésében.

Tündéri fény, ragyogó ablakok, lobogó fáklyák fénye varázsolja nappallá az éjszakát, jelétül annak, hogy hajnalodik, virrad már...

Békásy Jenő.

Kossuth-párt és a delegációk.

Irta: Halász Lajos
országgyűlési képviselő.

A delegációk június 9 ikére össze vannak hívva. A Kossuth-párt elnöksége is egybehívja a pártot, hogy döntés történjék a nagy kérdésben: bemenjen-e a függetlenségi párt a delegációba?

Két érv van a bemenetel ellen. Az egyik az eddigi negáció álláspontjának — mely már 39 esztendő — fönntartása; a másik a Kossuth Lajos vétője. 1886-ban, mikor egy frakció legelőször vetette fel-e kérdést és a függetlenségi pártban vizálykodás támadt e miatt, Kossuth Lajosra bízták a kérdés eldöntését. Kossuth Lajos 1886. szeptemberben 27 ikén Olasz Lajoshoz intézett levelében imígy reasummálta válaszáat:

„Én nem épen hibának tudom be, hogy pártjuk a be nem menetelt fölvetie a programjába, csak nem látom még csak elvi szempontból is hasznát, de kárát sem; hanem mondjuk, hogy hiba volt. Vannak a politikában hibák, melyeket nagyobb hiba helyrehozni akarni, mint elkövetni. Ez ilyen“.

Kossuth eme döntésének megfelelően a függetlenségi párt azóta sem ment bele a delegációba. De igenis bement egy frakció: az Ugron-párt; dacára annak, hogy 1890-ban is mikor ez a szecesszió volt — megismételte volt Kossuth Lajos tiltakozását, sőt egyenesen „nevetségesnek“ deklarálta ezt a 33 évi következetes ellenzés után.

Ilyen előzmények mellett, csak természetes, hogy a függetlenségi pártban ma is sokan vannak, akik a bemenetelt ellenzik. Öregek is, fiatalok is. Az öregek a következetesség elve alapján, a fiatalok kuruckodásból s mindaketten a Kossuth Lajos levelére hivatkoznak.

Az eredmény és a párt határozata ennek dacára — amiat mi a hangulatot ismerjük az lesz, hogy a függetlenségi párt bemegy a delegációba.

Annak a pártnak, amelynek legnagyobb a többsége, parlamentális kötelessége képviseltetni magát — és pedig számarányának megfelelően — minden oly bizottságban, amelyet az országgyűlés küld ki. Így a delegációban. Nem akadályozhatja meg ezt a következetességre való hivatkozás sem, hiszen a negáció még abból az időből való, amikor a párt kisebbségben volt.

Nem, — a Kossuth Lajosra utalás sem. Mert a bemenetelt Kossuth Lajos levelének csak a végső passusa ellenzi; — az is csak azért, mert akkor a függetlenségi párt jelentékeny kisebbségben volt. A levél egész tartalma azonban elismeri a bemenetel helyességét és csupán csak a küzdelem sikertelensége miatt foglalt volt Kossuth Lajos a bemenetel ellen állást. Hiszen ebben a 86 iki levélben így ír Kossuth Lajos:

„De ha azt látnám, hogy a pártprogram e pontjának feladásával: a delegációba bemenetellel a reménynek még csak árnyékával is kecsgethetnének önmagukat, hogy valamely oly akcióit fejthetnek ki, ami által a párt elveinek győzelmét közelebb hozhatná; akár attól eltekintve is a hazának pozitív hasznára válnék, vagy a nép terheinek könnyitene, vagy a külpolitika irányán javíthatna, azt mondanám, isten neki, ne gon-

mielőtt iskoláit elvégezte volna s árvaságában, szegénységében jó ismerősei segítettek rajta. Ily körülmények közt azonban tanulmányait egyfolytában nem végezhetné, meg meg kellett szakítani, mely időközökben Bárádon és Haláson volt rektor. Később felsőbb iskoláit Debrecenben elvégezte s Pestre ment, hol 1788-ban megszerezte az orvosi oklevelet, midőn Szatmár, majd a Hajdu-kerület hívta meg orvosának. Így jutott Hajduhadháza s itt lakott egész haláláig.

A mily keserves és küzdelmes volt élete ifjabb korában, tanulmányai bevégzésének ideje alatt — mert a kike: szeretett s a kikenek szeretete kísérte volna minden lépésében s tette volna boldoggá egész életére, korán sirba szálltak — ehhez hasonló volt egész élete.

A folytonos munkában keresett némi vigasztalást. Szívének legfőbb vágya volt: „szívben, lélekben magyarrá tenni a magyart s irodalmi nyelvvel emelni, művelni az elhanyagolt magyar nyelvet“.

Gyakran fölkereste és vigasztalta őt magányában szenvedő társa, Csokonai, kivel igazi benső barátságban volt. A rokon, szenvedő lelkek itt is összetalálkoztak. A vénkerti szőlőben, a ma is meglévő „Földi pajtában“ gyakran összejöttek egymást vigasztalni, a Múzsát megszólaltatni s bűt, bánatot belefojtani abba az isteni italba, melynek Hadház homokos talaja már akkor is kiapadhatatlan forrása volt.

Mig mint orvos osztogatta szerető hajdu testvéreinek a fájdalmakat csillapító s a sebeket gyógyító balzsamot, azalatt minden szabad idejét szegény, elhanyagolt magyar

nyelvünk művelésének s a természet tanulmányozásának szentelte s így lett ő a magyar irodalom és a természettudomány utörője.

Ily munkálkodás közt teltek többnyire keserves és küzdelmes napjai, mig végre a halál kiszólitotta az élők sorából 1801. ápr. 6-án. Eltemették s „Hapus ut“ mellett levő temetőbe, mely a vasut mentén Hajduhadháztól Debrecen felé esik. Temetése egyszerűen, szerényen ment vége; olyan volt, mint egész élete.

Az a kor nem tudta megbecsülni eléggé nagyjait. A tudományos világon kívül jó formán senki sem vett róluk tudomást. Kedves barátja, Csokonai is így kesereg sirhalma felett elmondott emléksoraiban.

„Te tiszta polgár, vig, egyenes barát,
Mély tudományu s tiszta eszű valál.
Hempelyge roppant lélek apró
Tested erébe, nemes barátom!“

Mégis becstelen, pusztá bogános fedí
Hadház homokján szent tetemid helyét,
Még sincs, ki lantján a Dunához
Igy keseregne: Kimula Földi!“

Nincsen, de nyugodj a ligetek mellett.
Nyugodj dicső testi: én velem is csak így
Bánik hazám, bár drága vérem
Érte foly, érte fagy, érte hül meg“.

Később azonban jobban-jobban kezdték megbecsülni az ő emlékét, mint őt magát életében. 1874-ben az ő emléket tiszteletben tartó tudósok, minden rendű és rangú férfiak gyűltek itt össze távoli vidékekről s ünnepet ültek az ő emlékére és kívánsága

szerint akácot is ültettek sirhalma mellé. Es akkor már Garay Jánosnak ez alkalomra irt emléksoraiban a többek közt e szavak hangzottak el:

„Üdv a jelennek, mely becsüli multját,
Mint anyja s gyermek, a mult és jelen, —
S megírva van: szeresd apád s anyádat,
Hogy földön hosszú életed legyen!“

Üdv nektek is fölünk és e hazától
Alföld lakói, üdv nektek tehát,
Kik hosszú évek mulva Földiteknek
Fölkerestétek hamvadó porát“

Hogy arra hála és emlékezetnek
Fáját, egy zöld akác ültessetek
S a természet fiának a természet
Szent ünnepén ünnepet üljetek“.

Ismét évtizedek teltek el, midőn 1895-ben éppen ezen lap hasábjain indult meg a mozgalom arra nézve, hogy Földi halálának századik évfordulójára a tisztelet és hála jelétül egy hozzá méltó emlékkő állíttassék sirhalma fölé.

Es e mozgalomnak — melyből a szép és magasztos cél szolgálatában álló debreceni „Csokonai-kör“ elismerésre méltóan kivette a maga részét — az az eredménye lett, hogy Hadház nemes város áldozatkészségéből egy évvel később, 1897. ápr. 6-án már ott állott az összetöredezett, koporsót alakú sirkő helyett egy diszesebb emlékoszlop a következő felirással: „Dr. Földi János 1755—1801.“ Széles, vastag könyvét lant ékesíti s felette pedig pedig faragott fürtös akácfavirágok... Körülvéve vaskerítéssel s körülültetve akácokkal, melyek-

doljanak a balmagyarzatokkal, menjenek be, fejték ki azt az akcióit."

Az az idő, amelyet Kossuth Lajos csak feltételelesen említ — bekövetkezett.

A remény, melynek Kossuth Lajos még csak árnyékát sem látta — valóra váltandó.

A Kossuth párt nem törpe kisebbség, hanem abszolút többség s ama feladatokat, amelyeket Kossuth Lajos részöl, nemesak valósíthatja, de azokat meg is kell valósítania.

A függetlenségi pártnak tehát ép a Kossuth Lajos parancsára be kell és be is fog menni a delegációba.

Más kérdés azonban, hogy a Kossuth-párti delegátusoknak, meg kell-e és meg lehet-e szavazniok azt a 400 millió hadügyi hitelt, amelynek nagyrésze már folyósítva lett s amelynek megszavazását eddig a függetlenségi párt makacsul ellenezte?

Bizony ez a kérdés is nagy emóciót fog kelteni. Már akkor, midőn a trónbeszédben utalás történt arra, hogy „a közösügyi szükségletek megállapítására kiküldött további országos bizottságok által már helyeseknek talált rendkívüli felszerelési szükségletek is kielégítettessenek” több oldalról történt tiltakozás a pártban az ellen, hogy a függetlenségi párt ellenzésével megszavazott, törvénytelenül folyósított milliók most ép a függetlenségi delegátusok által ujólag megszavaztassanak és az ex-lexben ép a mi ellenzésünk dacára történt „törvénytelen” kiadások ép mi általunk helyeseknek deklaráltassanak, de azt hiszem a vezérek bölcsessége megfogja találni a módot a tiltakozók megnyugtására.

Ha nehezen megy is, bele kell törődni; de mindent el kell követni, hogy ha már a párt a béke érdekében ilyen áldozatot hoz, akkor legalább benn a delegációban rekompenzációkhoz jussunk.

Ugy mint Kossuth Lajos levelében válaszolva lett, próbálják meg a delegátusok a párt elveinek győzelmét közelebb hozni, a nép terhein könnyíteni és a külpolitika irányán javítani.

Meg kell szüntetni az eddigi abszolutizmust a külügyekben és a hadseregben. Hangsúlyozni kell a delegációban, hogy a külképviseletnek és a hadseregnek is a két szövetséges állam parlamentjének ellenőrzése alatt kell állni, mint más államokban. Til-

lakozni kell az ellen, hogy a hadügyminiszter a jövőben még meg nem szavazott hiteleket vehessen igénybe s vétessék szorosabb ellenőrzés alá az, hogy a milliók hova fordítottatnak?

De a mi ezeknél fontosabb, ki kell mondani a delegációban, hogy mindazok a milliók, amelyek a hadügyi szükségletek fedezésére fordítottatnak, ne túlnyomóan Ausztriában költessenek el, hanem ha már nem lehetséges a paritásnak megfelelően a Lajthán innen és túl költeni fele-felet, akkor legalább is a kvótának megfelelően a mi hozzájárulásunkkal egyenlő összeg a magyar mezőgazdaság és iparnak juttatassék.

Elég abubos volt eddig is, hogy a sok-sok millió az osztrák gyárosok zsebébe vándorolt. Itt a leg'obb ideje, hogy ne csak szónoklatokat mondjunk a magyar ipar „pártolásáról”, de tegyünk is érte valamit. Tessék a hadügyi milliók 34 százalékát itt hon elkölteni. Csakis ilyen föltétel mellett mehet a függetlenségi párt a delegációba — Canossába.

Hajdúvármegye.

Halál a harangkötelen. Nádudvaron a ref. templom tornyában a harangozó bejegyzésével több elemi iskolás gyermek felment harangozni és a nagy harang kötével játszva, hintázva Demjén Sándor 11 éves fia is kedvet kapott a mulatságra. Hintázás közben a kötélen a fiu nyakára csavarodott. Mire társai észrevették, megfuladt. A gondatlan harangozó ellen a vizsgálatot megindították.

Kirabolt községi pénztár. Kaba községében ismeretlen tettes e hó 14 én virradóra a községi főbíró szobáját betörték és az asztalon levő fiók felfeszítése után összesen 363 kor. 63 fillér hivatalos pénzt elvitt. A nyomozás eddig nem vezetett eredményre.

HIREK.

Weszprémy Zoltán főispán.

Tisztelgések és üdvözlések.

Amit már mindenki tudott ugyis, meg erősítette a hivatalos Budapesti Közlöny va-

sárnapi száma. Debrecen város és Hajdúvármegye főispánjává a király *Weszprémy Zoltán*, Hajdúvármegye alispánhelyettes főjegyzőjét nevezte ki. Ma már a hivatalos leirat is megérkezett úgy a város, mint a vármegye közönségéhez. A teljesen egyező, két leirat szövege a következő:

Debrecen szabad királyi város közönséghez. 4427. szám. Elm.

Ó császári és apostoli királyi felsége folyó évi május hó 23-án kelt legfelsőbb elhatározásával előterjesztésemre *Weszprémy Zoltán* vármegyei főjegyzőt, Hajdúvármegye és Debrecen szabad királyi város főispánjává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Erről a törvényhatóságot ezennel értesitem.

Budapest, 1906. évi május hó 26. án.

Andrássy s. k.

Az új főispán életrajzi adatait már közölte lapunk, bár őt, aki itt élte le munkás élete legjavát, nem kell bemutatnunk, — hiszen a városban minden ember ösméri őt. Zajtalanul, de annál eredményesebben munkálkodott ő, sohasem számítván az előismerésre. A kormány érdeme, hogy az ő csendesen félrehúzódo személyében fedezte fel e szép bizalmi állásra az alkalmas egyént. Hogy mily közkedvelt ember ő, mutatják az ország minden részéből hozzá érkezett üdvözlések.

Ma délelőtt a vármegye segéd és kezelő személyzet tiszteleggett, az új főispánnál, aki az ezüztől az alispánhelyettesi és főjegyzői teendőket végzi. A vármegyei segéd és kezelőszemélyzet nevében *Jószai Antal* kiadó üdvözölte az új főispánt és kérte hogy jó indulatában tartsa meg őket továbbra is. *Weszprémy Zoltán* meghatóltan köszönte meg az üdvözlést és kijelentette, hogy új méltóságában is a régi marad. Biztosította a tisztviselőket, hogy a főispáni állásban is ugyanazon törekvéseket fogja támogatni, amint eddig tette.

Délben 12 órakor a városi tanács tiszteleggett az új főispánnál *Kovács József* pol-

nek susogó lombja ráborul s „hűs balzsamu” virágai ráhullanak a sirhalmát jelző helyre s fedik „Földi hamvait”.

Hajdúhadház mindenik temetőjében az akácia susogó lombja borul gyászfatyolként minden sirhalomra talán annak jeléül, hogy mindazok, kik a csendes sirban, a boldog feltámadás reményében nyugosznak, szívökben hordozták Földijék emléket s szerették azt a fát, amely fa virágának bódító, de mégis oly kedves illata van, fája pedig tövises, mint az ember élete e mulandó világban . . .

A fentebb említett napon (1897. ápr. 6.) nagyszámú közönség, a hajdu városok kiküldöttjei, a Magyar Tudományos Akadémia és Természettudományi Társulata Kifaludy Társasága debreceni Csokonai kör képviseletében kiváló tudósok részvétele és közreműködése mellett nagy ünnepélyességgel meg is történt Földi emlékkövének s azon márványtáblának leleplezése, mely a mostani postapépület falába van beillesztve a következő felirással:

E házban lakott és halt meg *Dr. Földi János*.
Dal, tudomány, zene temploma volt ez az egyszerű hajlék
Régi lakója nem élz: városod őzi *Nevéd*!
Földi! ha hamvaitat tedi lombos akác komor árnya,
Jelzi lakásod e kő: érdemed őzi *Hazánk*”.

E márványtábla leleplezésénél szavalta el *dr. Benedek János* ez alkalomra írt, költői szárnyalású remek ódáját, melynek jellemzésére szolgáljon a következő pár verszaka:

„Csak a művelt nép igazán szabad;
Csak annak hull le zordon durva lánc,

A mely tanul, vés, épít és halad,
A rút sötétség békiyóit lerazva.
S nemzet csak az, a melynek ősi nyelve
Zeng dalra kelve s ha kell, harora keltve;
Szóttörve minden választó falat . . .
Oh mily dicső egy nemzet, mely szabad!

Innen repült ki — áldjuk drága helyét —
Az egyik lángzó, ébresztő sugár;
Itt ülteté a tudós azt a cserjét,
A mely ma lombos, százados sudár.
Hol *Bocskay* villogtató a fegyvert:
E nyhe fészket a Múza e helyen vert;
A hős s a költő itthon, e helyen,
Hű otthonodban: óh honszerem!”

Földinek szülővárosa, Nagyszalonta jun. 4 én nagy ünnepély tartására készül, alapításának háromszázadik évfordulója alkalmából. A hős *Bocskay* hajdu vitézei egy részének adta e helyet, itt telepítette le őket, mely fejedelmi adományról szóló oklevelet 1606. márc. 16-án ki is adta. Ugyanez alkalmából megjelenik a város monografiája, melyben bizonyára szentelve lesz egy fényes lap szülőtte, *dr. Földi János* halhatatlan emlékének is, kinek neve a hajdu-névvel teljesen összeforrt, mert hajdu városban született s ugyancsak hajdu városban, hajdu testvérei közt, mint a hajduság közszeretében álló orvosa a közügy vizsgálatában élte át egész életét.

Meg kell még említenem, miszerint sajnálatra méltó dolog az, hogy elődeink nem jelölték meg maradandóan azt a helyet, a hova tulajdonképpen Földit eltemették. S így aztán a halás utódok azt az emelkedett helyet választották a temetőben emléké meg-

örökítésének helyéül, ahol emlékköve ma all s hírdeti emlékének halhatatlanságát . . .

Szivrehatóan jelölte meg sirjának helyét, örökölte meg élete folyását s hívta fel küzdelmes életére az utókor figyelmét halálára írott eme versében:

„Amott a Kapus ut mentében
Látomra volt egy körtvélyfa,
A sirhalmok és cserjék szélében,
Kivágták, nincs az ott már ma.
Én e kies tért választottam
Számomra temető helyül, —
A vad körtvélyfát óhajtottam
Sirhalmomat címke jelül . . .
Mégis . . . ha történik halálom,
Ne másuvá temessetek! . . .
Itt nyugtasson meg az édes álom,
Tetszésem ez, kedvezetek!

Egy akácot körtvélyfám helyébe
Ültessen egy jóltevő kéz,
Melyről Zephir nap lementében
Susogva majd siromra néz.
Tövisék borítják ezeket,
Mint az én kínos életemet,
Ők abban lelék védelmeket,
Ami engem sirba temet.

Ti gyermekek! majd ha látjátok
Hűs balzsam virágait,
Májusban nyilni — ne bántátok,
Hadd fedjék Földi hamvait!
Majd azok közt, kik itt elmennek,
Igy szól egy, — aki jól ismért:
Igy folytak le napjai ennek,
Ki éltében tavaszt sem ért . . .

gármester vezetése alatt. A tanács mai ülésén vette tudomásul Wespéry Zoltán főispánna történeti kinevezését és elhatározta, hogy a főispán délből testületileg felkeresi a nyaralójában.

Fél 12 órakor vonultak ki a főispánhoz a tanács tagjai a városi fogatokon. A tanács nevében Kovács József polgármester üdvözölte a főispánt, aki meghatottan mondott köszönetet és kérte a tanács támogatását főispáni működéséhez.

Az új főispán beiktatása június hó 7-én délelőtt lesz és pedig 9 órakor a megyeházán, 11 órakor pedig a városházán. A beiktatás után az „Arany Bika” dísztermében 600 terítékű disztrakoma lesz az új főispán tiszteltére.

— **Tanácsülés.** A városi tanács ma délelőtt 10 órakor ülést tartott a polgármester elnöksége alatt. A folyó ügyeket intézték el.

— **Kinevezés** Buzgó és érdemes tisztviselői szolgálatot jutalmazott dr. Falussy Árpád szatmárvármegyei főispán, mikor Kertészfy Gábor szatmárnémeti városi főpénztárost tb. tanácsnokká nevezte ki. A kinevezés érdemes férfiut ért, aki emberöltőnyi időn szolgálja példás hűséggel Szatmárnémeti városát.

— **A póttartalékosok hazabocsátása.** A közös hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter közötti hírtől megállapodás jött létre, mely szerint a póttartalékosokat tekintettel az aratási munkálatokra, június 20. és 30. között a tényleges szolgálatból hazabocsátják. Az idevona'kozó rendeleteket a közös hadügyminiszter június elején fogja a magyarországi hadtestparancsnokságoknak lefűldeni.

— **Országos tornaverseny** A vasárnap délután lezajlott országos tornaversenyről egyik reggel megjelenő lapársunk a következőket írja: A tegnapi napon folyt le Debrecenben az országos tornaverseny, amelyre már esztendője készül a debreceni tornaegylet. A verseny igen szépen sikerült. Az idereseglett félezer tornász tarka-barka tömegben valóban szép látvány volt. Öröm volt nézni a sok egészséges arcot, duzzadó izmokat. Az egyes versenyek sikerültek. A versenyzők ugyancsak kitettek magukért és a debreceniek sem hagyták el legyőzöttten a porondot. Hanem a rendezés ellen fölötté sok panasz merült fel. A vendégtornászok körében azon panaszok voltak, hogy csak lepergetik a versenyszámokat, de a vendégek szórazoktatásáról, a város megsejmléléséről megfelekedezett a rendezőség. De jogos, nagy panaszokat hallottunk a nagy közönség köréből is. Míg a tribün előtti térről még azokat is kiküldték, akiknek odaszóló jegyük volt, addig az állóhelyeken a legnagyobb rendetlenség, tolongás volt. A rendet az egylet most sem tudta fentartani, ami alaposan elvette a debreceniek kedvét a versenyektől.

— **Zászlóavatás a tanítóképző intézetben.** Az ev. ref. tanítóképző ifjusága szombat délután tartotta meg zászlóavatási ünnepélyét nagyszámu közönség jelenlétében a nagyerdői vigadóban. Az ünnepséget az ifjusági zenekar nyitotta meg, mely után Kocsár István mondott hazafias hévtől áthatott lendületes ünnepi beszédet. Majd Orosz Magda megköszöri a zászlót s végül P. Nagy Zoltán gondolatokban gazdag záróbeszédet tartott. Az intézeti Csokonai énekar alkalmi dalt, valamint az ének és zenekar által előadott erdei dalt is nagy tetszéssel fogadták. Karakas István kitűnő hegedű szólójával, Benyhe Imre hatásos

szavallatával arattak sikert. Az ünnepséget ténemulatság zárta be.

— **Meghosszabbítják a zárórát.** A vendéglősök ipartársulatának indokolt kérelmére Végh Gyula főkapitány elhatározta, hogy június, július, augusztus és szeptember hónapokra meghosszabbítja a zárórát, ugyanolyan módon, mint a múlt esztendőben. E hír bizonyára örömet fog kelteni a vendéglősök körében, bár a leghelyesebb volna, ha végleg szabályozná e kérdést a tanács és megváltoztatná a szabályrendeletet.

— **Kérelem a közönséghez!** A hírneves szerb dalegylet (Irustvó) 60 tagja f. év június hó 2-án délután fél 4 órakor városunkba érkezik, hogy Pünkösöd első napján este az Arany Bika dísztermében a debreceni egyetem és Kossuth szobor alapjára jótékony célú hangversenyt tartsanak. Ez a cél s az a másik cél, melyért ide fűradnak, hogy t. i. a magyar és szerb nemzet rokonérzelmét kináltassanak láthatóképpen is értékelhetővé tétessenek, lehetőlen, hogy Debrecen művelt közönségét érintetlenül hagyják. E feltevéssel azon kérelemmel fordul a fogadó és rendező bizottság a művelt közönséghez, hogy előkelő szerb vendégeink méltó fogadtatását biztosítsák, vendégeket fogadni, vagy esetleg azokat megváltásáért a rendező bizottság titkárnál Csúrka István urnál (Pacsirta-u. 49. sz.) eszközölni sziveskedjék.

— **Hátralékos adók.** A független ségi párt keblében erős áramlat van az iránt, hogy az 1905. évi egyenes adóstartások engedjessenek el. A konzekvenciát akarják levonni ezzel a párt tagjai azon házhatározatoknak, amelyek egyenesen eltiltották a polgárokat az adófizetéstől, s egyuttal büntető precedenst akarnak teremteni azokkal szemben kik az abszolut kormány kezveit keresve, adójukat a nemzet ellen rendelkezésre bocsátották, mert így ezek pénzre oltavszue. Az így támadó hiányt aztán vagy kölcsön útján, vagy pótdadó kivetésével akarják fedezni. Mindenesetre olyan a fenti terv, hogy azt az illetékes köröknek a legmelegben ajánljuk megfontolás tárgyául. Mert nemcsak jutalmazni, de büntetni is kell. Különben nem jön meg bizonyos köröknek az ezse.

— **A szerb dalegyletnek.** június 2-án délután városunkba érkező pünkösöd első és másodnapján itt időző 60 tagja közül 2-nek elszállásolását Márk Endre ügyvódi kamarai elnök ur — az elfogadást pedig: Komlóssy Arthur ur és dr. Baesó Dávid ur 3—3 koronával, Heynke Oszkár ur 2 koronával biztosították illetőleg váltották meg. Debrecen 1906. május 27. Csúrka István, mint a rendező bizottság titkára.

— **Előléptetések.** A kereskedelemügyi miniszter, a nyugdíjba távozó, érdemes Ericz Ernő felügyelő helyére, a pályafentartási osztály főnökévé, az üzletvezetőség egyik főhivatalnokát: Bartók Agoston felügyelőt, ennek helyettesévé pedig Eckstein Márk felügyelőt nevezte ki.

— **Esküvő.** Diszes és előkelő esküvő lesz e hó 30-án délelőtt 11 órakor a r. kath. templomban. Kelecsenyi Kerekes Annuska és aszapataki nagy- és kisebivistyei Henoz Károly dr. országgyűlési képviselő kötnék egymással házassági frigyét. Az új pár frigyét dr. Prohászka Ottokár székesfejérvári megyés püspök fogja egyháziilag megáldani.

— **Hamis 5 koronás.** Grünbaum Mórné üzletében hamis 5 koronással fizetett az egyik vevő. A hamis 5 koronát nyomban átszolgáltatták a rendőrségnek, mely a vizsgálatot megindította.

— **Házasság.** Horváth Károly Hajdúvármegye árvászeki levéltáros csütörtökön kötött házasságot Sántha Etelkával.

— **Veszedelemes ölelés.** Vasárnap történt, hogy Takács József szobafestő találkozott az utcán Kohn Lajos régi haragosával. Takács megölelte ellenfelét és fojtogatni kezdte. A veszedelemes ölelésből Kobint a rendőr mentette meg. Takács ellen a vizsgálatot megindították.

— **Veszedelemes részeg.** Vasárnap este nagy rémületet keltett a vendéglőkben Róka Márton asztalossegéd, aki hatalmas disznóölökéssel állított ba a mulatókhoz és kidűlledt szemekkel vizsgálta a borozó embereket. Ugy látszik, keresett valakit. A vendégek mindenütt ijedten rebbentek szét. A veszedelemes embert a rendőrség vette pártfogásába.

— **Miniszteri rendelet a tanszerkészítésre vonatkozólag.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter felhívta a tanfelügyelőket, hogy a tanszerkészítéssel komolyabban foglalkozó és ebben kiváló sikereket felmutatni tudó vagy ilyenek elérésére sikerrel biztató szakértőket saját hatáskörükben figyelmeztessék az Országos Tanszermuzeum és Paedagógiai Könyvtár működésére és arra, hogy találmányaik tökéletesíthetése, hivatalos megbíratatása a Tanszermuzeumban való bemutatása céljából lépjenek érintkezésbe nevezett országos intézmények elnökségével. Egyben arra is felhívja a min. a tanfelügyelőket, hogy figyelmeztessék az illető tanszerkészítőket, hogy az elnökség készséggel nyújt alkalmat arra, hogy a tanszerkészítők kiválóbb készítményeiket a Budapestten tartandó országos tanító- és más gyűlések alkalmából az érdeklődő köröknek előadással kapcsolatban bemutatassák.

— **Tábori Róbert temetése.** Vasárnap temették el a rákoskeresziuri új temetőbe Tábori Róbert jeles író és hírlapíró. A temetése nagy részvét mellett folyt le. Az *Új idők* szerkesztősége, amelynek az elhunyt oszlopa volt, külön gyászjelentést adott ki.

— **Hivatalnokok fizetése.** A tisztviselők eladósodásának meggátlása végett az igazságügyminisztériumban fontos törvényjavaslat előkészítését tervezik. Törvény útján akarják ugyanis elrendelni azt, hogy ezután a hivatalnokok fizetése ne legyen lefoglalható s így a magyar tisztviselői kart az uzsora karmai közül megszabadítsák. Hát ez nagyon rendén lesz, csak az is benne legyen a törvényben — ha ugyan lesz majd ilyen törvény — hogy a tisztviselőknek — adósságot büntetés terhe alatt nem szabad csinálni.

— **Figyelmeztetés a kutyabarátoknak.** Az ebdűh még egyre terjed, aminek oka a közönség is, mert a sintér elől elkergetik a kutyákat. A rendőrség figyelmezteti a kutyabarátokat, hogy ezentul mindenki, aki a sintért működésében meggátolja, vagy a kóbor, gyanus ebek összefogatását megnehezíti, szigoruan megbűnteti.

— **Sztrájk a Schwaroz-féle butortelepen.** A múlt héten sztrájk ütött ki a Schwaroz-féle butorgyár asztalosai közt. A munkások a hatóság ellen panaszt tettek Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternél, hogy se az I. foku iparhatóság, se az ipartestület nem vette a kezébe ügyüket. Kossuth erre rendeletileg utasította az I. foku iparhatóságot, hogy a békéltetési tárgyalásokat kezdje meg. Ma délután 3 órakor Veléssy Béla rendőrfogalmazó meg is kezdte a tárgyalásokat, amelyek eredménnyel is kecsegtetnek.

— **Dűhös kofa.** A piaci rend sehogysé tetszik a kofáknak, akik nem akarnak belenyugodni a beosztásba. Nagy Imréné Matkó Erzsébetet is hiába figyelmeztette a rendőr, hogy tilos helyen árul, még ő neki állt feljebb és rátámadt a rendőrré. Olyan botrányt

csapott a dühös kofa, hogy a readír is alig tudta megfékezni.

— **Utazási kedvezmény.** Az „országos vas és fémipari kiállításra” a fővárosba felránduló szakközönségnek, v. kereskedő segédetnek, vas és fémiparosoknak, munkásoknak stb. a kereskedelemügyi miniszter kedvezményes vasuti jegyeket engedélyezett. A kedvezményes utazásról jogcsilló igazolványok vagy az illetékes kereskedelmi és iparkamaráknál, vagy pedig a „Magyar Vas kereskedők Országos Egyesületénél” Budapest, VI. Gyár u. 64. díjazatlanul kapható.

— **A kiskorúak kivándorlása.** A kivándorlási hatóságok bejelentették a belügyminiszternek, hogy kiskorú gyermekek, kik kíséretükkel utaznak, a törvény szerint nem tartoznak utlevél váltani. Az utlevél hiányát a kiskorúknál jelenleg községi illetőségi bizonyítvánnyal kell pótolni. Az utóbbi időben azonban nagyon sokszor előfordult, hogy a kíséret utlevélén kívül a kiskorúknak nem volt községi bizonyítványuk és így nagyon könnyen történhetett visszaélés. Ugyanis utlevéllel bíró egyének bármily célból vihetnek magukkal kiskorú leányokat. A belügyminiszter tegnap rendeletet intézett Hajdúvármegyéhez és Debrecen városához, melyben szigorúan meghagyja a törvényhatóságoknak és a községi előljáróságoknak, hogy minden egyes esetben a kiskorúak részére községi bizonyítványt állítsanak ki.

— **Kövés a magyar tiszt.** Jekelfalussy honvédelmi miniszter leiratot intézett a városokhoz, hogy társadalmi uton toborozzanak növekedőket a hadapród iskolának, hogy a lovassági és tüzérségi iskola magyar osztályait, melyeket eddig a magyar hadapródok kevés száma miatt megnyitni nem lehetett, — megnyithassák. A honvédelmi miniszter leirata első lépés akar lenni annak a panasznak orvoslására, hogy a magyar tiszt kevés.

— **Iparpártolás 300 év előtt.** Hogy már a régi időben állandó gondoskodását képezte Erdély fejedelmének a magyar ipar védelme meg tudjuk egykori iratokból, melyek ránk maradtak. Így például Rákóczi György Kolozsvár város és őshemtereit a magyar ipar virágzása céljából következőképp védelmezte a külföldi haszonleséssel szemben:

„Vannak — ugymond — idegenek, a kik jól ismerik a kolozsváriak e kiváltságú kedvezményével és mégis titkon és tolvaj uton mindenféle bűnt megvesznek, elfogadnak s Erdélyből kiviszik az ide való szőcsök nagy kárára; szigorúan meghagyta azért minden fő-, al- és várispánnak, 30 ad és vámszedőknek, városok s falu bírának, minden kalmároknak és kereskedőknek, hogy szigorúan ügyeljenek arra, hogy semmi sorsu s állapotú ember, így juh, bárány és más bűnt az országból ki ne vigyen, a ki megkísérli, vétségék el tőle sorából azoknak, a kiknek kérésére történt, kiváltságaik értelmében az őket megillető részt szolgáltatassák át.”

Amit mi ezideig nem tettünk meg, ime látjuk, hogy az idegenek olcsó pénzen iparcsaink elől összevásárolják a nyers anyagot és feldolgozva, drága pénzért hozzák vissza a nyakunkra.

— **Az ingyen utas halálugrása.** Jegy nélkül utazott a vonaton Ginter Pál debreceni fodrászegéd, s nehogy a kiszállásnál észrevegyék, a bősörményi vonatról leugrott. A vakmerő borbély legény azonban megadta az árát a potya utazásnak, mert úgy összeverte magát, hogy nem tudott elmenekülni. Megindították ellene a kihágási eljárást.

— **Verekedések.** Mike Sándor és Grasaneczki Márton kefégyári munkások a Csillag-utca sarkán összeverekedtek. A rendőrök választották szét őket. — Ugyancsak botrányos verekedést rögtönöztek az éjjel a József főherceg-utcán Kis József, Tóth András és Szabó Gábor. Az eljárást valamennyi ellen megindították.

— **Megbokrosodott lovak.** Vasárnap délután 2 óraker Pataki József felügyelet

nélkül hagyta a kocsiját a Dréher-sörösarok előtt. A jámbor lovak a kisvasut osongetésétől megbokrosodtak és felrohantak a járdára. Rémülten menekültek az emberek és szerencsére, hogy nem esett semmi baj. Az eljárást Pataki ellen megindították.

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Ertesítettnek a t. tagok, hogy a Deák Ferenc-utcai templomban a Pünkösdi ünnep napokon az istentisztelet a következő időben fog kezdődni: Ma kedden este 7 és fél óraker, holnap szerdán d. e. 9 óraker, d. u. 5 ó. és este 7 és fél óraker. Csütörtökön reggel „Mazkírral” egybekötött, „Haskonah” 6 és fél óraker, d. e. az istentisztelet 9 óraker, a „Mazkir” 10 és fél óraker. Kőznapiokon az istentisztelet reggel 6 és este 7 és fél óraker.

— **Elveszett.** Péntek reggelre virradóra, a vasut előtt levő népkertben, egy fekete kékításka a benne levő hangjegyekkel együtt. Megtalálójá, vagy nyomra vezetője illő jutalomba részesül, ha a kereskedelmi akadémiára kapusánál jelentkezik.

— **Talált tárgyak.** Néhány asztalterítő és tálcakendőt találtak. Az igazolt tulajdonosa átveheti a belvárosi rendőrkapitány-ságnál.

x **Orvosi tekintélyek** előszerzetettel rendelik csusz és köszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemében páratlan, már nehányszori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ár 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszarvu” gyógyszerész-tár. 107—x 51.

x **Mentse Henrik** újdonságok áruházát pár nap mulva a Kossuth-utca 4. szám alá, a Pénzügyigazgatósági épületbe helyezi át, miért is a Piac és Szent Anna utca sarkán levő üzlethelyiségben az összes raktáron levő árukat rendkívül olcsó leszállított áron árulja el, ajánljuk mindenkinek ezen kedvező alkalmat felhasználni.

TAVIRATOK.

Justh Gyula és a horvátok.

Budapest, május 28. Justh Gyula házelnöknél ma délelőtt tisztelgett a képviselőház tisztikara és a horvát képviselők kiknek nevében Medakovich Bogdán (rezolucionista) üdvözölte a Ház elnököt németül, ami láthatóan kellemetlenül érintette az elnököt, aki válaszában kifejezést is adott nem tesszésének.

— Uraim, a magyar nemzet törvényhozásának házában *nincs helye a német szónak* — mondta Justh. Inkább szóltak volna hozzám horvátul, ha magyarul nem tudnak.

Lelkes zsívióval fogadták a horvátok az elnök kijelentését, aki azután azt mondta, hogy nagy szeretettel van és lesz a magyar horvát testvériség ápolása iránt. A horvátok, akik ugysem nagy barátai a német nyelvnek, elhatározták, hogy a német szót otthon is ki fogják küszöbölni a közhasználatból.

Polónyi jobban van.

Budapest, május 28. Polónyi Géza igazságügyminiszter állapota egyre javul, úgy, hogy már a napokban elhagyhatja a szobát.

Az osztrák kormány megbukott.

Budapest, május 28. A magyar és osztrák kormány közt az önálló vám-tarifa ügyében támadt összeütközés a magyar kormány győzelmével ért vé-

get. Az alig pár hetes Hohenlohe-kormány megbukott. Hohenlohe utóda Koudenhove vagy Kielmansegg lesz. Miután pedig arra nem lehet számítani se, hogy a Reichsratban az önálló osztrák vámtarifa keresztül mehet, valószínűleg átmeneti kormány lesz Witte vagy Bagdahem elnöklété alatt, a vámtarifát pedig a 14. §-sal keresztülöröszokolják. Az osztrák kormány bukása a bécsi körökben is nagy feltűnést keltett, mert váratlanul jött.

Országgyűlés.

Budapest, május 28. A képviselőház ma délelőtt 10 óraker Justh Gyula elnöklété alatt ülést tartott. Az ülésen igen kevés képviselő jelent meg. Elnöki előterjesztések voltak csak napirenden. Rajsz Aladár hat-heti szabadságot kért és kapott. — Nákó Sándor gróf fiumei kormányzó neveztetett ki, miért is a nagyszentmiklósi kerületben új választás lesz, ugyazintén a nagykálói kerületben is Mezőssy Béla államtitkárrá történt kinevezése, a girálti kerületben pedig gróf Dessewffy Aurélnak a főrendiház elnökévé történt kinevezése miatt. A 3 új jegyzői állásra megválasztottak Rith Endre 48-as, Rajsz Aladár alkotmánypárti és Harambasics Ágost horvát. Tudomásul vették gróf Zichy Nándornak tárnokmesterré történt kinevezését is. Bejelentette az elnök, hogy Wekerle Sándor kormányelnök a holnapi ülése mondja el programját és a kormány új törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé.

Bombák a cárnak.

Pétervár, május 28. A cár és cárné koronázásának évfordulóján tartott díszesapatszemlére számos bombát dobta a katonaság közé. Sokan meghaltak és megsebesültek. Két merénylőt elfogtak.

Törvénykezés.

Bűnügyi főtárgyalások. Május hó 29 én kedden esküdtzéki főtárgyalás Daróczi László s 2 társa ellen, rablás büntetéséért. — Május hó 30-án szerdán főtárgyalások. Bársony Sándor ellen, súlyos testi sértésért, Bálint Kálmán s társa ellen, lopásért, Kulifár Sándor ellen, magániasértésért, Gorzsás Ferenc ellen, lopásért, Veres Juliánna ellen, lopásért. — Május hó 31-én csütörtökön esküdtzéki főtárgyalás. Szőlősi Zsófia ellen, szándékos emberölés büntetéséért. — Junius hó 1-én esküdtzéki főtárgyalás. Sövényi János ellen, szándékos emberölés büntetéséért, Szakál György s 4 társa ellen, testi sértésért, Lévai Károlyné ellen, lopásért.

Közgazdaság.

Az ipartörvény módosítása. A hazai kisiparosság által közel két évtized óta sürgetett új ipartörvény tekintetében jelentős előhaladás történt ismét. Hét vaskos kötet, mint utolsó részei annak a munkának, melyet a kereskedelemügyi minisztérium az ipartörvény módosításának előkészítése céljából végzett, jelent meg legújában. E hét kötetet, mint szervesen összefüggő anyagot Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter most egyszerre adta ki, és ezzel az ipartörvény módosításának anyaggyűjteménye most már teljes és a mult év folyamán kiadott két kötetes hazai joganyag gyűjteménnyel, továbbá a törvény módosítására vonatkozó kívánásokat és javaslatokat tartalmazó kötettel együtt tíz kötetből áll.

A hivatalos kamatláb leszállítása. Az Osztrák-Magyar-Bank főtá-

nácsa tegnap Budapesten ülést tartott, amelyen Pranger udvari tanácsos főtitkár a bank állására, valamint a pénz és értékpiacon helyzetére vonatkozólag jelentést terjesztett elő. A főtanács ezután egyhangulag elhatározta, hogy a bank kamatlatát egy félszázalékkal leszállítja. E szerint május 28-tól kezdődőleg váltókat, waransokat 4 százalékkal, állami járadékokat, sőtulványokat, magyar kincstári utalványokat, valamint jelzálogokra adott kölcsönöket 4 és fél, egyéb értékeket 5 százalék kamatlat mellett számíttol le.

A hivatalos kamatlat leszállítását kereskedői körökben már régen várják s ez elől a berlini kamatlatleszállítás után a jegybank nem zárkozhatott el többé. Köztudomású azonban, hogy a bank csak a legnagyobb presszióknak engedett, mert közös jegybankunk már régen oda hagyta azt az álláspontját, melyet hivatva volna elfoglalni. Az Osztrák-Magyar-Bank ma már éppen olyan osztalékpolitikát üz, mint bármely más középbankunk s ebbeli igyekezetének közepette csodálható e, ha az ország eminens gazdasági érdekeiről megfeledekzik.

Az Omke közgyűlése. Az Omke vasárnap tartotta évi közgyűlését; a kamara képviseletében dr. Rácz Lajos, a társulatért Bárdos Géza jelent meg; Kardos László elnök rövid, tömör beszédben hívta fel a hallgatóságot a kereskedelmi érdekek összetartóbb ápolására; a magyar iparvédelem hatályos szolgálatára, melynek az öntudatos kereskedő osztály a legjobb szolgálatokat teheti, a napirendre áttérve elfogadta a közgyűlés a múlt évi jelentést és zárószámadatokat; jegyzőkönyvi köszönetét fejezve ki Aron Jenő pénztáros urnak, a ki a megalakulás óta nagy buzgalommal látta el e teendőket; felolvastattak azután Kardos László, Falk Lajos, Kontsek Géza és Erber Ernő indítványai, melyeket már ismertettünk s melyeket a közgyűlés elfogadott és felterjeszteni rendelt. Még Fleischman Mór felszólalásait hallgatta meg a közgyűlés szintén kereskedői, mindennapos igények orvoslása iránt, melylyel azután a közgyűlés az elnök elttetésével feloszlott.

Köbányai sertésüzlet. Május 28. Hízott sertésarak: I. Magyar elsőrendű: I. Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 106—118 fillérig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 124—126 fillérig. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm súlyban) 126—128 fillérig. Fiatal könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 126—128 fillérig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammig) 122—124 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig) 122—124 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig) 122—124 fillérig. Sertésüzletszám: 1906 május 24. napján volt készlet 57 963 drb. 1906 május 24. napján felhajtott 153 darab. 1906 május 25-ik napján eszállított 819 darab. 1906 május 26-dik napjára maradt készlet 57 297 darab. A hízott sertés üzletirányzata: változatlan.

Regény-Csarnok.

Az erdő titka.

Elbeszélés.

Irta: Pataky István.

Egy estefelé a kapitány beljebb ment az erdőbe, és egy sűrűség övezte tisztáson egy szarvas pontát pillantott meg, amit a tisztás közepén elbokrosodott fiatal tölgy ujhajtásait fényeste. A kedvező csillag mellett a hirtelen járó kapitányt a suta nem vette észre. Hogy az

állatot jobban megfigyelhesse a kapitány egy százados görbe hársfára felmászott, amit azért is tanácsos volt, hogy szél fordulásán a szarvas meg ne nevezhesse. Még észre sem vette a bokor tövében a suta közelében hűvelő kis szarvas, midőn figyelmét felhívta a tisztás átelleni oldalát borító fű mozgás. Oda nézve észrevette a róka vörös farka s fehér mellényének rikító színeit. A róka közeledett, miközben tüntetőleg emelte megzászlós farkát, s látszott, hogy az anyaszarvas figyelmét akarja felhívni. A tölgy ágait rágesáló szarvas suta a rókát észrevéve, tudta, hogy az kicsijére áhitozik. Egy prüszentést s egy beo-ba hangot ejtve a suta a rablóra rohant, hogy azt összetapossa, vagy legalább elűzze. De a róka számított támadásra, megfordult s jobbra, balra etelő, hátra iramodva elcsalogatta a sutát.

A kapitány nézte az üldözést, de még alig volt a két vad 50—60 lépésre, midőn a kis szarvas hosszú ijedt kiáltása hangzott. A hang felé tekintve ért meg a kapitány a rókának csalóintását, mert az egyik róka az anyát csalogatta el, míg a másik már letépette a védtelenül hagyott kis borjut. Gyorsan felkapta fegyverét a kapitány s a másik pillanatban már vérében fetrengött róka koma.

Ugyanakkor hosszú ugrásokkal mint villám jelent meg a suta s nyöszörögve hívogatta kicsikéjét a sűrűbe.

A kapitány pedig vigan ballagott haza a főerdészhez s mondogatta, hogy ugy látszik sikeres lesz az ő itt tartózkodása.

Másnap meg is jelent Egyedi Samunál. Egy vén, töpörödött, beteg embert talált.

— Hej bácsi, hát hány éves maga?

— Ötvennyolc — felelt az öreg bizalmatlanul.

— Ej, ha, ugy néz ki mintha 70 éves volna, te én beteges?

— Az is.

— Előlt 8 évvel még olyan volt maga, mint egy épta.

— Hát honnan tudja az or... a kapitány ur?

— Amelyiket még nem kezdett ki a fereg.

— Há: honnan tudja katona ur?

— Mintha most is látnám kendet, amint vállára csapja fegyverét s elmegy vadászni, hol a maga, hol a más területére.

— Hm, hm

— Na igen a máséra is, például a püspökére.

— Oda, oda — mormogott az öreg.

— Hát mikor is volt bácsi egy kis özlösse?

— Ami testületünkön nincs, csak a püspöki erdőn.

— Na igen, hát ott?

Ott? Nagyön régen, van nyolc éve is.

— De hát miért? Mit ér a püspöknek egy öz.

— Nem én, de én nem voltam. Másutt te.

— Miért?

— Miért, miért? De hát miköze ahoz a katona urnak?

— Azt is megmondom.

Észrevette, hogy az öregnek a lelkiismeretét, azt amit nem létezőnek tudott, mikor erős volt, bántja valami. Mint előkelő parasztnak el kellett mennie templomba pedig ott nem merete mondani: uram bocsásd meg a mi bűneinket.

Nem imádkozott, nem gyónt.

De nagyon bántotta ez. Megöregedett, mikor még teljes erőben kellett volna lennie.

Fél lába a sirba volt, pedig fekvő beteg nem volt.

Hanem ha látta a két öregot, a nyugalomba vonult kántort s nejét buzzón, áhítatosan imádkozni, akkor ugy elfogta valami, hogy lélegzeni is alig birt.

Hányszor lépett a két öreg elé, hogy megmondja, ne sirjatok fiatalok nem csak testben, hanem lélekben is ép, egy hős, mert nem ő a bűnös, hanem én, meg...

De aztán abba hagyta. Az a másik neki is megígérte, hogy meghal ha valamit kimond.

(Folytatjuk.)

Circus Victor

a kontinens legelőkelőbb vállalata.

DEBRECENBEN.

a Széchenyi-utca végén lévő nagy téren

ma hétfőn május hó 28-án tartja

nagy

Sport előadását

Az itt még idáig nem látott szenzációt keltő világvárosi műsorból különösen kiemelendők:

Ararad magyar félvér és Lerán angol doge

együtt ifjómítva, elővezető Centa Victor igazgatóné.

6 személy! 6 személy! 6 személy!

Alesandrova

A jelenkor legkiválóbb orosz táncosportja.

Miss Eivira

drótművész nő lovárnő.

ORLOFF

orosz telivér mén, idomítva a magas spanyol iskolában. Lovagolva Centa Victor igazgatóné által.

Indian Valtige

Lovagolja Charles ur.

WILLY ROSEE

franc. August. Kacagató. Pályadijnyertes ugró.

Baleró

Fantasztikus egyveleg a magas lovalgól iskolában. Lovagolja Centa Victor igazgatóné Orloff orosz telivéren.

Utólérhetetlen! Szenzáció!

RUBERT RIEDISER kerékpárművész.

A jelenkor legbámulatosabb hajmeresztő

Felülmulhatatlan mutatványai. Látványosság

A szünetek alatt GIM bohóc és AUGUST WILLY szórakoztatják a n. é. közönséget a legkellemesebben.

Továbbá fellépte az összes szerződötlett művész és művésznőknek legjobb mutatványaikkal.

Helyárok:

Számozott zártszék I-ső sor 3 korona, — II-ik sor 2 korona. I. hely 1 korona

60 fillér. 2. hely 1 korona 20 fillér. 3. hely 80 fillér. Karzati állóhely 40 fillér. Gyermekek 10 éven alál és katonák érmestertől lefelé, az I-ső és II-ik zártszék kivételével, minden helyen a felét fizetik, karzat-jegy 30 fillér. — Ünnepp, vasárnap és az esti előadásához valamint a megnyitó előadásra gyermek-jegyek nem adnak ki.

Számozott zártszék-jegyek előre válthatók a Schwartz-féle dohánydözsdebebe, a Városházával szemben és a többi helyek delelőit 11—1 óráig a circuszban. Pénztár nyitás 7 órakor, Kezdeté pont 8 órakor.

Kezden, május hó 29-én.

NAGY PARFORSE ELŐADÁS.

A n. é. mű- és sportpártoló közönség b. ártfogását kéri hazafias tisztelttel

265-x-1. Az igazgatóság.

Bilkey Dezső és Radovánovits János

állandó képkiallítás és képvásár
Debreczen, Piac-utca 59. szám.
 Ajánlanak olajba festett történelmi.
 táj-, genre képeketi szent képeket,
 Fővárosi mintára

állandó képkiallítás,
 képvásár.

Ingyenes megtekintése

a legszebb, világhírű festők pályadíj nyertes

eredeti festményeknek.

Nyitva egész nap.

Vétel nem kötelező. 236 40 15

Festmények részletfizetésre is kaphatók.

Nagy választékban kaphatók:

Vászon árak, férfi- és női kész-
 fehérneműk, Menyasszonyi ke-
 lengyék. A LEGSZEBB UJDONSÁ-
 GOK: Nap és esernyőkben, Csip-
 kék szallagok, himzések. Divatos
 ozérna és selyem női keztyűk.
 Férfi-, női és gyermek harisnyák,
 Női csipkegallérok, férfi- és női
 nyakkendők,

jutányos szabott árakhoz.

Szabó Lajos Fiai.

108 x-70. **DEBRECZEN.** 1.

Divat, vászon- szőnyeg-árakhoz.

Birtok eladás

Fehérmegyében!

Zsámbék melletti pusztá Felső-Eörs
 400 hold prima buzatermő föld és 40
 hold rét megfelelő lakásokkal, **10. 30.**
50 és 100 holdas birtok részletek-
 ben terméssel együtt, felosztva
 kedvező fizetési feltételek mellett

ELADO.

Május hó elsejétől az egész nyár
 folyamán Zsámbékról Budapestre mo-
 torkocsi közlekedés, egy korona oda és
 vissza.

Bővebb felvilágosítással szolgál
 pusztá Felső-Eörs-i gazdaság; állomás
 Herceghalom posta Zsámbék. 241-x-7

Köni gyártmányu

Karton, Batiszt és Delinek,

továbbá: 248-x-32

Himzett Batiszt és Vászon Ruhák
 nagyválasztékban kaphatók

Bosznay J. és Társa

divat-árakában
 Debreczen, Kossuth-utca 5. szám.

Világszerte híres a borszéki gyógy-borvíz.

A „főkuti“ gyógy-borvíz a legkellemesebb italu, legszénsavasabb üdítő ásványvíz
 úgy magában mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „Kossuth kuti“ gyógy borvíz kitűnő összetételű alkalikus vasas savanyúvíz, gaz-
 dag vas és mész tartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neménél,
 továbbá az angol görvély kóroknál.

A „Boldizsár kuti“ gyógy-borvíz nemcsak kiválóan üdítő élvezeti víz; de kitűnő
 sikerrel használatik a vese, húgy hólyag és közhvény bántalmak ellen, a légző és emésztő
 szervek hurutainál, vizeleti nehezségeknél, megakadályozza a húgyhomok lerakódását.

Nagy litium tartalma. Húgyhajtó hatású Szénsav dús Csira (bacillus) mentes

Borszéki gyógyfürdő.

A ki sulyt helyez arra hogy egészsége, ifjui frissesége megmaradjon, az jöjjön Bor-
 székre az egészségének, újjászületésének a forrásaihoz.

Gyógyító tévyezők Borszéken: Magas fekvés (900 méter magasan fekszik fe-
 nyőerdőben). Tiszta portól mentes levegő. Szénsavban gazdag vasas ivóforrások. Szén
 savval telített hideg lobogó fürdők, kitűnő vasas lápfürdők, melegített szénsavas kádfürdők,
 hideg vízzel gyógyító intézet, masszázs, villamozás, tej és savókúra, terainkúra. Villámvilágítás.

Prospektusokkal, felvilágítással szívesen szolgál a fürdőigazgatóság Borszék (Csikmegye)

Naponta Dédáról — Borszékre kényelmes gyorskocsijárat. Utazás 6 óra Autombil járat.
 Kapható Debreczenben: Klein Ignác urnál, továbbá minden nagyobb fűszer üzletben,
 nevezetesebb szálló-, kávéház és vendéglőben.

Utolsó vasut állomás Déda. Posta, távirta és telefon helyben.

271-6-5.

A szépség egyik főkelléke a szép arcbőr.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni,

a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÊME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A Margit crême egy rendkívül finom, kellemes sikkosságu, gyorsan fel-
 szívódó, kedves illatu vegy-szer, mely már az első
 kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha
 bársonyszerű tapintatot ad, 10-12 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyom-
 talanul eltünteti szeplőt, májfoltot: és mindennemű bőrlisztálanságot

Előnyös tulajdonsága ezen crémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros
 tapinta uvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a pu-
 der elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyer-
 mekded üdeséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot: és kellemes tapintatot nyer.
 Leglényegesebb előnye, hogy **higanyt ölmot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.**

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fill., — Margit-pudet K 1.20, — Margit-fogpep 1 K. — Arcviz 1 Kor.

Készíti: **Földes Kelemen**
 gyógyszerész ARADON. 176-10-6

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. L. Kovách
 Nándor, Mihálovits J., Murakózy László, Szilcz Ferenc gyógyszerárakban.

Visk-Várhegyi

Acél-fürdő.

(Mármaros-megye.)

A verhovinai hegység legbájosabb, legkisebb részén van a **Visk-Várhegyi**
ACÉL-FÜRDŐ. A legkiválóbb orvosi szaktekintélyek által elismert
 gyógyforrás, mely megszünteti a vérhiány mindennemű alakjait.

Kitűnő gyógyhatásának bizonyult a **Visk Várhegyi Acél-forrás**
 Különösen: a **gége, légcső, tüdő, gyomor, bél és hólyag idült hurutjainak.**

Biztos gyógyulást nyújt az aranyér, terméketlenség
a női- és férfi- ivarszervek bajainak.

Kérjen prospektust a VISK-VÁRHEGYI fürdő igazgatóságától.

Igazgató: **BÖHM LAJOS.**

Visk-Várhegy Mármaros-megye legszebb részén fekszik, hegyekkel
 körülvéve. Levegője tiszta portmentes. — A fürdő vasuti állomása: **Bustyaháza.**
 Egy órányira Visk-Várhegytől. A t. fürdő vendégek kényelméről gondoskodva
 van, a vasuti állomásnál kocsik állanak rendelkezésre. A vendégek állandó
 orvosi felügyelet alatt vannak. Pontos postajárat. Fényes vendéglői helyi-
 ségben kitűnő keresztény konyha. Penzió 6-8 korona személyenkint. **Szigo-
 ruan kóser konyhárol is gondoskodva van.** Olesó, kényelmes lakásról azon-
 kívül a fürdővendégek vendéglői ellátásáról is afürdőigazgatóság gondoskodik.
 Gyönyörű, festői kirándulási helyek.

281-10-8.

Kérjen prospektust!

APRÓ HIRDETESEK.

Dija 10 szög 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beiktatott. Apró hirdetések előre fizetendők.

A
„DEBRECEN”
szerkesztőségének
és
kiadóhivatalának
Telefon száma
412.

Elveszet
tegnap, vasárnap délután a Riesz cukrászdától a vasútig, a nagyállomásig egy sima arany karperec. A becsületes az érték kétszerezését kapja, ha azt, mint régi kedves emléket a főkapitánysági iktató hivatalba beszolgáltatja. 266-1-1

1 szoba seprű 16 kr.
nagyobb vételnél olcsóbb 1 liter sesteterti ó bor 26 kr. — Jégthűtő eladó. Glück Izidor üzletében Péterfia utca

Hol vásároljunk szivarka hüvelyeket! Merkli Ferencnél Fűvészkert-utca 14. mert ott van a „Verge“ egészségi szivarka hüvely gyár főraktára s csak ott kapható 100 db. „Tiszti“ hüvely 10, Kling 08, Rákócy 14, Ambre 12 Progress 10, Nauri aranyozott 20. Minden darab nicotin mentóval van ellátva. Telefon 374. 274-10 17

Uri-ruha szöveteket,

csak szolid gyártmányt, magán vevők jóval olcsóbban beszerezhetik a szövetgyári-áruházban

Kasper Károly
Innsbruck 8/59 sz.

- Kor. 4.80 1 1/2 métertiszta gyapju nadrágszövet.
- Kor. 7.80 3 m. angol, mintézott igen tartós öltönyzsövet.
- Kor. 9.— 3 méter elszakíthatatlan tiszta gyapju recés scheviot kelme.
- Kor. 12.— méter rendkívül finom kamgarn ruhaszövet utcai és társaságban öltözködésre
- Kor. 18.— 3 méter nowante öltönyzsövet a legújabb mintákban és színben minden időszakra alkalmas. 196-18-12

Kérjen mintaszöveteket!

Tessék díjtalanul árjegyzéket és mintát kérni a legjobb

172-12-11

Stájer férfi és női loden szövetekből

vadászoknak, erdészeknek és turistáknak, valamint mindenféle diva's övek-ből, férfi és női öltönyökre, felöltők, esőköpenyekre a legolcsóbból a legfinomabb kivitelig a legelőnyösebben

sömert első és legnagyobb Loden kivitelű cégtől **Vincenz Obblack os. és kir. udvari szövet szállító** Graz, Murgasse No. 9/63.

Roncegno déltiroiban a Valsugana vasút mellett, 1 és fél órára Trientől 435 méter a tenger színe fölött

Legerősebb arzén vasas forrás,

a legjobb eredménnyel használva és egész évben tart. házi használatra is. Minden országban sok előkelő orvosi tekintély által ajánlva vérkeringés, női bajok, idegesség és borbajok stb. ellen. Minden gyógytáborban kapható. — Elsőrangú gyógyintézet

„Gram Hotel des Bains“ és Parkszálloda
250 szobával és Salonnal, minden modern berendezéssel. Pompás, szőlőtől védett fekvéssel, éghajlattal, nagy parkkal, fürdővel ápril 15-től November 1-ig. P. ospektussal és kérdéskódásra szívesen szolgál a 77-5-6. Fürdőigazgatóság

MINIMAX

A legtöbb tüzesetek a nyári idényben esnek.
Ha minden háznál, üzlethelyiségben, műhelyben
szállodákban csak egy

„Minimax“

tűzoltó készülék volna, nagy tűzkárok lennének elkerülhetők.

Minimax szab. tűzoltó készülékek egyedüli raktára

TOTH GYULA

vaskereskedő, DEBRECEN városháza.

240-x-6

MINIMAX

ad. 6096 - 1906.

Arlejtési felhívás.

Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 297—14967—1905. szám alatt kelt és a m. kir. belügyministe 24175/1906. számú rendeletével megerősített határozata értelmében, a városi vízvezeték, vízbeszerzését szolgáló 10 darab ártezi kut munkálataira nyilvános zárt ajánlati verseny tárgyalás hirdettetik.

A furások helye a Debrecen-hajdunánási h. e. vasút, és balmazújvárosi ut keresztezésétől északnyugoti irányban vezető balmazújvárosi ut északi oldala; azok egymástól való távolsága, mintegy 100 méter, közel ugyanannyi az első kut távolsága a vasuti pályatesttől.

A furások előírányszott mélysége egyenként 160 méter, kezdőcső 015 méterig 450 m/m belső átmérőjű 15 m/m falvastagságú egymástá hornyolt öntött vas cső. A befejező cső, melyel vállalkozó a furásokat esntleg 180 méterig ideiglenesen bélelni tartozik, 300 m/m. belső átmérőjű.

A furások a végleges mélység elérése után, 150 m/m. belső átmérőjű, 2 1/2 m/m. falvastagságú ónozott vörösréz, vagy 150 m/m. belső átmérő és 35 m/m. falvastagságú vörös fenyő vagy 150 m/m. b. átmérőjű, és 4 1/2 m/m. falvastagságú lyukasztás után horgonyozott kovácsvas csövekkel fognak béleltetni melyek az előirt hosszban megfelelő számú jukakkal készitendők, és ónozott vörös réz szitaszövettel burkolandók. A 150 m/m.-es csövek leeresztése után, a külső csövek okvetlen felhuzandók, miközben a körgyűrű metszettű hézak apró kavicsal fog kitöltetni. A furásokban véglegesen csak a 150 m/m.-es vörösréz (esetleg vörös fenyő. vagy kovácsvas) és a kezdő 450 m/m.-es öntött vas csövek maradnak, a többi csöveket vállalkozó tetszése szerint választhatja, azonban azokért csakis használati díjat igényelhet,

Ajánlatot csakis erre a célra szolgáló, és a város mérnöki hivatalánál kapható úrlap szövegével lehet tenni. oly ajánlat melynek szövege ettől eltér, figyelembe nem vétetik.

Szerződés minta, mely a feltételek tartalmazza, szintén a város mérnöki hivatalánál, valamint a m. kir. országos Vízépítési Igazgatóság közegészségügyi mérnöki osztályánál (Budapest V. ker. Grove utca 3.) kapható; ajánlattevők, e feltételeket tartoznak elfogadni.

Csakis mind a tiz kutra vonatkozó ajánlat fogadtatik el érdemleges elbírálásra Ajánlattevők tartoznak 10000 koronát, vagy ily értékű. s állami munkála toknál óvadék képes érték papirt, mint bánatpénzt folyó 1906. év június hó 20-án d. e. 10 óráig a városi házipénztárnál letenni, s a betétjegyet ajánlatokhoz mellékelni.

Az ajánlatok legkésőbb 1906. év június hó 20-án d. e. 11 óráig a poigármesteri hivatal címére küldendők zárt borítékban. később, távirati uton érkezett, vagy utó ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A beérkezett ajánlatok f. 1906. évi június hó 20-án d. e. 1/2 12 órakor a városház nagy Tanacs termében nyilvánosan bontatnak fel.

Ajánlattevő ajánlatával, a felbontástól számított 6 hónapig kötelezettségben marad.

Munka adó fenttarlja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az egység vagy átalány árakra való tekintet nélkül szabadon fog választani, esetleg a furások elkészítése tárgyában másként intézkedhetik.

Kelt Debrecen sz. kir. város tanácsának 1906. évi május hó 10-én tartott üléséből.

Városi tanács.